

Rapport

Datum: 6 januari 2011

Rapportnummer: 2011/010

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Utrecht in de periode 2007-2009 stelselmatig wettelijke termijnen heeft overschreden van verzoekschrift-, bezwaar- en klachtprocedures die hij namens zijn cliënten voerde. Verzoeker verwees daartoe naar de wijze waarop drie verzoekschriften op grond van de Wet openbaarheid van bestuur van 7 februari 2007, 16 oktober 2007 en 25 oktober 2008 werden behandeld.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker trad namens twee cliënten op inzake de behandeling van een drietal verzoekschriften op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB).
2. Op 7 februari 2007 diende cliënt H. een WOB-verzoek in bij het regionale politiekorps Utrecht.

In reactie daarop liet de politie bij brief van 8 maart 2007 aan de cliënt van verzoeker weten dat de termijn van vier weken niet zou worden gehaald omdat dat een te grote belasting voor de politie zou vormen. Aangegeven werd dat met toepassing van artikel 6, lid 2 van de WOB uiterlijk 7 april 2007 op het verzoekschrift zou worden gereageerd.

Op 20 april 2007 werd vervolgens afwijzend gereageerd op het verzoekschrift.

Tegen deze afwijzende beslissing diende verzoeker namens zijn cliënt op 27 mei 2007 een bezwaarschrift in.

De waarnemend korpsbeheerder besliste daarop bij brief van 20 februari 2008. In die brief rekende zij de vertraging in behandeling toe aan het feit dat het WOB-verzoek betrekking had op een incident waarbij sprake was van brandstichting. Tegen de verdachten liep ten tijde van het WOB-verzoek een strafzaak, waarin in december 2007 door de strafrechter een onherroepelijke uitspraak werd gedaan. Na die uitspraak moest eerst nog afstemming met het Openbaar Ministerie plaatsvinden, voordat de politie tot verstrekking van stukken kon overgaan. De waarnemend korpsbeheerder bood haar verontschuldigen aan voor het feit dat dit tot 20 februari 2008 had geduurd.

3. Het verzoekschrift van 16 oktober 2007 van cliënt H. en diens aanvullende verzoekschrift van 22 december 2007 werden op 12 maart 2008 door de politie beantwoord, waarbij verontschuldigen werden aangeboden voor de ontstane vertraging.

Op 13 april 2008 diende verzoeker namens zijn cliënt een bezwaarschrift in tegen de verstreekte informatie. Het bezwaarschrift richtte zich op zowel de termijnoverschrijding als

tegen de inhoudelijke informatieverstrekking.

Bij brief van 24 november 2008 besliste de korpschef op dit bezwaarschrift. Hij verklaarde een deel van de bezwaren gegrond en kende verzoeker op grond van artikel 7:15, lid 2 Awb een vergoeding voor de gemaakte proceskosten toe.

4. Bij brief 25 oktober 2008 deed cliënte W. een beroep op de WOB.

Op 14 november 2008 stuurde de politie haar een ontvangstbevestiging, waarin werd bericht dat het verzoekschrift niet binnen de termijn van twee weken beantwoord zou worden. Als reden daarvoor werd gewezen op het feit dat W. een soortgelijk verzoek ook bij andere regiokorpsen had ingediend en dat die verzoeken aanleiding gaven om te bezien of de behandeling van het verzoek landelijk kon worden gecoördineerd door een medewerker van de Vts Politie Nederland, Nederlands Politie Instituut.

Op 15 januari 2009 diende verzoeker namens zijn cliënte een bezwaarschrift in tegen het uitblijven van een beslissing op het WOB-verzoek. Die brief bevatte tevens een klacht tegen stelselmatige overschrijdingen van wettelijke termijnen door het regionale politiekorps Utrecht en een verzoek om vergoeding van gemaakte proceskosten.

Bij beslissing van 11 februari 2009 verklaarde de korpsbeheerder het bezwaar gegrond wegens overschrijding van de gestelde termijnen en kende hij verzoeker een proceskostenvergoeding toe. Een inhoudelijk besluit op het WOB-verzoek bleef uit.

Op 30 maart 2009 diende verzoeker opnieuw een bezwaarschrift in tegen het uitblijven van een beslissing op het WOB-verzoek. Hij verzocht daarbij andermaal om proceskostenvergoeding.

Bij brief van 9 juni 2009 verklaarde de korpschef het bezwaarschrift gegrond en kende aan verzoeker een vergoeding van proceskosten toe. Tevens werd inhoudelijk op het WOB-verzoek beslist. Voor de termijnoverschrijding werden door de korpschef verontschuldigheden aangeboden en werd ook een verklaring gegeven.

Tegen deze brief diende verzoeker op 30 juni 2009 een klacht en bezwaarschrift in.

Daarop werd op 9 oktober 2009 door het waarnemend hoofd van de afdeling Personeel en Organisatie van de politie gereageerd. Verzoeker werd erop gewezen dat hij, zoals ook in de brief van 9 juni 2009 was vermeld, zijn klacht kon voorleggen aan de Commissie voor de Politieklachten.

Bij brief van 15 oktober 2009 legde verzoeker de klacht voor aan de Commissie voor de Politieklachten.

Na tussenkomst van de Nationale ombudsman werd verzoeker op 24 november 2009 uitgenodigd voor de hoorzitting van de Commissie op 10 december 2009.

Omdat verzoeker die datum al andere afspraken had, werd hij uitgenodigd voor de hoorzitting op 25 februari 2010.

Naar aanleiding van die hoorzitting stuurde de Commissie op 22 april 2010 haar advies over de afdoening van de klacht aan de korpsbeheerder. De plaatsvervangend korpschef stemde namens de korpsbeheerder in met dit advies. Bij brief van 27 april werd verzoeker medegedeeld dat de korpsbeheerder over de ingediende klacht geen oordeel zal uitspreken omdat het standpunt van de politie Utrecht over deze kwestie al in de brief van 9 juni 2009 en de brief van 9 oktober 2009 aan verzoeker kenbaar was gemaakt.

5. Verzoeker was ontevreden over de handelwijze van de korpsbeheerder en diende daarover een klacht in bij de Nationale ombudsman.

Bevindingen

Visie van verzoeker

1. Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Utrecht stelselmatig wettelijke termijnen heeft overschreden van verzoekschriften, bezwaarschriften en klachtprocedures die hij namens zijn cliënten voerde. In het kader van het onderzoek heeft verzoeker drie voorbeeldzaken overgelegd. Dat betrof drie verzoekschriften op grond van de Wet openbaarheid van bestuur van 7 februari 2007, 16 oktober 2007 en 25 oktober 2008.

Standpunt van de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Utrecht

2.1. De korpsbeheerder acht deze klacht gegrond. Hij gaf in zijn eerste reactie op de opening van het onderzoek aan dat hij de klacht over termijnoverschrijdingen gegrond achtte ten aanzien van de afhandeling van de eerste twee WOB-verzoeken. Hij onthield zich van een reactie over het derde WOB-verzoek omdat een klacht met betrekking tot die zaak op dat moment nog in behandeling was bij de Commissie voor de Politieklachten.

2.2. In reactie op de vraag van de Nationale ombudsman of de klacht de korpsbeheerder aanleiding had gegeven tot enigerlei maatregel of actie ten behoeve van verzoeker dan wel in meer algemene zin, gaf hij aan dat het probleem van onder andere de overschrijding van WOB-termijnen al langere tijd onderwerp van zorg was. Hij stelde dat er om die reden inmiddels op regionaal en landelijk niveau overleg wordt gevoerd om tot verbetering te komen. Daarbij is het doel om het proces zodanig in te richten dat overschrijdingen niet meer dan wel zo min mogelijk zullen voorkomen, aldus de korpsbeheerder. Hij merkte daarbij op dat het inregelen van dat proces echter wel de nodige tijd zal vergen.

2.3. In reactie op de aanvullende vragen van de Nationale ombudsman gaf de korpsbeheerder op 24 augustus 2010 aan dat de plaatsvervangend korpschef namens de korpsbeheerder het advies van de Commissie voor de Politieklachten heeft opgevolgd en niet opnieuw een oordeel over de klacht van verzoeker van 30 juni 2009 heeft gegeven.

2.4. De korpsbeheerder gaf verder nog aan dat er in de loop van 2010 bij Vts Politie Nederland, Nederlands Politie Instituut een juridisch beleidsadviseur en landelijk WOB-coördinator is aangesteld. Zij houdt zich bezig met de WOB en de coördinatie van landelijke WOB-verzoeken. Tot haar taken behoren onder andere het onderhouden van contacten met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en andere instanties. Met de aanstelling van deze landelijke coördinator wordt beoogd de afhandeling van WOB-verzoeken beter te stroomlijnen waardoor de behandeling sneller zal kunnen verlopen, aldus de korpsbeheerder. De landelijk WOB-coördinator legt daartoe contact met de verzoeker om duidelijkheid te verkrijgen over de informatie die de verzoeker precies wenst te verkrijgen en spreekt met de verzoeker een termijn van afhandeling af.

2.5. Daarnaast gaf de korpsbeheerder nog aan dat een Landelijk WOB-overleg ongeveer vier keer per jaar plaatsvindt. Daaraan nemen, behalve een groot aantal regiokorpsen, ook het KLPD en de CVOM deel, en incidenteel ook medewerkers van andere instanties zoals BZK.

2.6. De korpsbeheerder gaf tot slot aan dat binnen zijn eigen korps overleg met onder andere de afdeling Informatie ertoe heeft geleid dat WOB-verzoeken sneller worden opgepakt. Daarbij speelt ook de verruiming van de WOB-termijnen een rol. Bij heel omvangrijke, vaak landelijke WOB-verzoeken, is de huidige termijn van tweemaal vier weken echter regelmatig nog te kort. De landelijk WOB-coördinator probeert in die gevallen met de betrokken verzoeker in goed overleg afspraken te maken over een termijn van afhandeling.

Beoordeling

3. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat overheidsinstanties slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit betekent onder andere dat een instantie in beginsel zich dient te houden aan gestelde wettelijke termijnen voor behandeling van verzoeken en aanvragen.

4. Op basis van de door de korpsbeheerder verschaft informatie constateert de Nationale ombudsman dat het regionale politiekorps Utrecht in de verschillende fasen van de behandeling van de drie genoemde WOB-verzoeken termijnen, soms ruimschoots, heeft overschreden. Daarmee handelde het regionale politiekorps Utrecht in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

5. Dat de politie in de meeste gevallen verontschuldigen aanbod voor de ontstane vertraging, doet daaraan niets af. De Nationale ombudsman kan verzoeker, die beroepsmatig met enige regelmaat verzoekschriften indient bij het regionale politiekorps Utrecht, begrijpen in zijn frustratie over het aanbieden van verontschuldigen wanneer die er - kennelijk - niet toe leiden dat de betrokken instantie bij een volgende gelegenheid wel zorgt voor een tijdige behandeling van het verzoek.

6. Gezien echter het feit dat de drie onderzochte WOB-verzoeken betrekking hadden op de periode 2007-2009 met voor de laatste zaak een uitloop naar begin 2010, alsmede de door de korpsbeheerder verstrekte informatie over de maatregelen die sindsdien zowel binnen het regionale politiekorps Utrecht als in een breder verband op landelijk niveau met andere regiokorpsen en instanties zijn getroffen, ziet de Nationale ombudsman geen aanleiding meer tot het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, is gegrond wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Onderzoek

Op 2 december 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. uit Utrecht, met een klacht over het regionale politiekorps Utrecht uit Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Utrecht, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 2 december 2009 van verzoeker aan de Nationale ombudsman, met bijlagen;

Brief van 25 januari 2010 van de korpsbeheerder aan de Nationale ombudsman, met bijlagen;

Brief van 24 augustus 2010 van de korpsbeheerder aan de Nationale ombudsman, met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond